

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De scholasticæ Theologiæ Vanitate, qua superioris
ætatis homines, doctrinam & religionem suam
tueba[n]tur, Liber, in locos communes digestus. Omnibus
ueræ ac solidæ pietatis studiosis in primis ...**

Sarcerius, Erasmus

Francoforti, 1541

VD16 S 1775

De Pappertate Evangelica. statu perfectionis, feu de religione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29838

DE THEOLOGIA. 215

Theologia magis est dicenda practica, quam
speculatiua.

Contemplatiua theologia dicitur, quando
elicit actum contemplationis.

Differunt quoque theologia, & theurgia. The-
ologia arctatur ad uetus Testamentum: Theur-
gia ad nouum.

Theologia est scientia acquisita per studia,
& laborem, & per motum intellectus.

Theologia est scientia practica, magis tamē
speculatiua.

Theologia est scientia argumentatiua. Et ma-
ximē proprium eius est arguere ex autoritate
sacrae scripturae, proprie & ex necessitate: alio-
rum uerō sanctorum probabiliter, philosopho-
rum autem quasi extraneē, rationibus uerō na-
turalis rationis ad aliquam manifestationem.

Ens diuinum reuelabile est subiectum theolo-
giae.

Finis theologiae ultimus est contemplatio
primae ueritatis in patria.

DE PAUVERTATE EV- angelica, statu perfectionis, seu de religione.

Paupertas Euangelica est, non habere pro-
pria &c.

Eu-

DOCTRINA SCHOLAST.

Euangelica paupertas est, abdicare se à mundo, ingredi cœnobium &c.

Paupertas Euangelica est opus supererogatum. Promissiones paupertati Euangelicæ factæ, sequuntur eam ex opere operato.

Religiones sunt uitæ cōsiliorū ultra præcepta.

Religiones sunt status perfectionis.

Religiones sunt supra cōmunem uitam Christianorum.

Vita monastica per se sanctum reddit.

Paupertas Euangelica etsi ab hominibus exigatur iure diuino, tamen uoueri debet.

Consentaneum est, & scripturæ, & patribus, instituere genus uitæ ad mendicandum.

Monachatus ex Deo est.

Euangelica perfectio consistit in deserendis civilibus officijs.

Vita spiritalis & perfecta, non tam in alijs rebus consistit, quàm in obseruatione feriarū, rituum, ieiuniorum, uestitus &c.

Vita monastica meretur coram deo iustitiam, & uitam æternam.

Vita monastica non modo seruât præcepta Dei, sed etiam cōsilia Euangelica.

Vita monastica longè est melior professio, quàm baptismus.

Monastica est uitæ genus institutum ad promerendam remissionem peccatorum.

Vita monastica est status perfectionis, ad uitam
tam

DE PAUPER. EVANGEL: 216

eam æternam utilis, cum quo nullum uitæ genus conferendum est.

Vita monastica ideo status perfectionis est, quia in illo nō solum religiosi seruant præcepta Dei, sed etiam consilia Evangelica.

Vita monastica uerè est status perfectionis, quia meretur remissionem peccatorum, iustitiam coram deo, quia est perfectio Christiana, quia seruat consilia & præcepta, quia habet opera supererogationis.

Perfectio Christiana est, non tenere proprium.

Opera in monachatu, non tantum sunt cultus Dei iustificantes, sed sunt perfectiores cultus, hoc est magis merentes remissionem peccatorum, & iustificationem, quàm alia uitæ genera.

Observationes monasticæ sunt opera consiliorum Euangelij.

Monastica uita, debita obseruatione custodita, quam per gratiam Dei, quilibet monastici custodire possunt, meretur uitam æternam, & quidem multo auctiorem Christus eis promissit, qui reliquerint domum, aut fratres, aut sorores, &c.

Modeste loquuntur de monastica, qui sic loquuntur: Monastica uita non est perfectio, sed est status acquirendæ perfectionis.

Ab

DOCTRINA SCHOLAST

Abdicatio proprietatis omnium rerum propter deum, meritoria & sancta uia est ad perfectionem.

Fit mentio Nazareorum uouentium in scriptura; ergo uota monastica sunt iuris diuini.

Rechabitæ, Ierem. 35. nec possessiones habebant, nec hibeant uinum; ergo monastica uita est iuris diuini.

Vota monastica, obseruationes ciborum, lectionum, cantuum, uestitus, calceorum, cingulorum, cultus sunt utiles coram Deo ad iustitiam &c.

Euangelium præcipit & consulit discedere a facultatibus, & res in commune conferre.

Si aliquis ingreditur religionem privatam quam uoluerit, tam possessionatorum, quam mendicantium, redditur aptior & habilior ad obseruationem mandatorum Dei.

Mendicitas religiosorum est uera Euangelica paupertas.

Soli in statu perfectionis sunt, qui mundo abdicant uitam, & ingrediuntur monasteria.

Præcepta decalogi nemo seruare potest, nisi qui est in statu perfectionis.

Ordo prædicatorum est ordo apostolicus, in cuius pectore, tradente S. Rom. Eccl. ut plurimum residet autoritas tutandæ fidei catholice &c.

Substantia omnis perfectæ religionis, consistit

DE PAUPERT. EVANG. 217

fit in his tribus consilijs, in consilio paupertatis, quæ est abdicatio proprietatis, in consilio obedientiæ, & in consilio castitatis. Hæc consilia suos observatores elongant à malo, nō solum quantum ad culpam, sed etiā quantum ad causam &c.

Votum religionis præcellit omnia alia.

Deus cum acceptet opus propter operantē, tanto magis acceptet opus ab homine ad servitium suum specialius dedicato, sic servitium religiosi magis acceptat Deus, quàm servitiū hominis secularis, quia dat totam arborem cum fructu &c.

Paupertas confert septem bona: peccatorū recognitionem, virtutum cōservationem, cordis quietem, desiderij impletionem, spiritualium bonorum dulcedinem, meritorum exultationem, & cœlestem hæreditatem.

Perfectio est quintuplex, seu quinque sunt genera perfectionis. Prima perfectio sufficientiæ est, quæ consistit in adimplerione mandatorum. Secunda est perfectio religionis, quæ consistit in observantia consiliorum. Tertia est perfectio prælationis, quæ consistit in religione subditorum. Quarta est perfectio operationis, quæ consistit in ostensione exemplorum. Quinta est perfectio tranquillitatis, quæ consistit in consummatione rerum difficilissimarum & optimarum.

DOCTRINA SCHOLAST

Status praelatorum perfectior est, quam aliorum, quoniam quilibet talis est in statu hierarchico.

1. Religio est, qua se anima uni Deo, unde se peccato subreparat, recōciliatione ligat, uel est studium sapientiæ, uel est status, per quem uni soli Deo religamus animas nostras ad cultum diuinum animo seruiendi.

2. Religiosus nō solū dicitur, qui profitetur regulam aliquam, sed omnis qui alicui praelato secundum ecclesiæ ordinationem se subdiderit, imō eadem ratione, quicūq; statū aliquē à Christo aut ab Ecclesia approbatū propter deū suscipiunt. Regula religiosorum est, uiuere in obedientia, castitate, & paupertate.

3. Summa religionis regula in hoc dependet, ut praelati custodiant suos subditos, subditi praelatis benignè obediunt, detiori sint senes, iuuenes laboriosi, sit honestas in habitu, mediocritas in uictu, sint assiduò in claustro, & ad iniuriam quoque rari, non sint ciuiles, sed claustrales &c.

4. Est modus mendicandi supererogatiuus iustitiæ, scilicet cum quis mendicat pro Christo uenerando & pximo edificando, per imitationē, & cultus exhibitionem, per imitationē, quantum ad contemptum sui, & uilificationem.

5. Laudabilis est illa mendicatio uoluntaria, qua se quis exponit, ut redemptori suo Christo

sto conformet, & cultui diuino mente liberio-
re, aut euangelizationi uacet, deposita seculi so-
licitudine, & proximum edificet atq; prouocet
ad pietatem. Ex his autem patet, quæ men-
dicatio laudabilis, licita, & meritoria quoque
sit &c.

Tanta est uis religionis, quod ingressus in re-
ligionem, soluat matrimonium,

Qui ingreditur religionem, moritur seculo,
& uiuit Deo. Non tamen potest intelligi mor-
tuus huic seculo ante professionem, sed post.

Paupertas spiritus includit duo: Abdicatio-
nem rerum temporalium, & contritionem su-
perbiæ.

Paupertas meretur regnum & diuitias spiri-
tuales.

Religio est alia uirtus à pietate.

Religio est in uoluntate, ideo ordinat actus
aliarum potentiarum ad dei reuerentiam.

Religio habet duos actus, scilicet elicitos, ut
sacrificare, adorare, & huiusmodi, & impera-
tos, scilicet actus aliarum uirtutum.

Religio nominatur status perfectionis.

Religio est status pœnitentiæ, exercitium &
schola perfectionis.

Status religionis præfertur elemosynis &
uirginitati secularium, quia uiuentes in mona-
sterijs, ad hoc, quod inhereant deo, possunt
propriam uoluntatem, & omnia, quæ possunt ha-

DOCTRINA SCHOLAST.

bere, sed uirgines ad hoc postponunt uenereas cupiditates & uoluptates, & ideo uirginitas secularis non est simpliciter maxima uirtutum.

Status religionis potest considerari tripliciter, scilicet, ut exercitium tendendi ad perfectionem charitatis, ut quietans, & holocaustum.

210. Status religionis est securior statu praelatorum, quia ignorantia non imputatur religiosis sicut praelatis.

Difficilius seruantur praecepta dei in seculo quam in religione.

4 In primitiua Ecclesia omnium Christianorum erat perfectissimus perfectionis status, ad cuius uitae exemplar omnes religiones institutae fuerunt.

Habere aliquid proprium, repugnat perfectioni religionis, non autem habere aliquid in communi.

211. In ingressu religionis accipitur tanta gratia, quanta in baptismo, & remittitur omnis poena, sed hoc non est, quia talis ex se a satisfactione absoluitur, sed quia eo ipso, quod uoluntatem suam etiam in fertilitatem redigit propter deum, plenariam pro omni peccato satisfecit, quam charitatem habet omnibus rebus mundi, de quibus tantum potest dare, quantum si elemosinis omnia peccata sua redimeret, etiam quantum ad poenam.

Consiliū uel magna deliberatio non requiritur

tur ad ingressum religionis secundū se, nec quo
aduires, sed quo ad impedimenta uel modos
religionis, per doctrinam maiorum &c.

Habens uotum uel iuramentum minoris re-
ligionis, ritē inducitur ad maiorem, nō autem
ē conuerso, nisi dispensetur.

Inducens alios ad religionem, non modo nō
peccat, sed etiam meretur magnum prēmium,
modo id faciat absq; uiolētia, simonia, & men-
dacio.

Licet nutrire pauperes ad religionem, & alli-
cere munusculis.

Puer ante pubertatem potest recipi in religi-
one, de consensu parentum, sed post etiam inui-
tis parentibus.

Peccatores sunt maximē attrahendi ad reli-
gionem, ut pro peccatis præteritis pœnitenti-
am agant, & futura caueant.

Religio solitariorum est perfectior, quā so-
cialis, sed est periculosissima imperfectis.

Religiosi sunt similes episcopis.

Homo tunc est perfectus, quādo est paratus
ad omne bonum necessarium & supererogati-
onis.

Non omnes tenentur ad perfectionem, suffi-
cit enim prædicatori intentio.

Monachus comedens carnes contra præce-
ptum prælati, uel ex contemptu regulæ sui or-
dinis, peccat mortaliter.